

Życie Karola Wielkiego według jego biografa Einharda, IX w.

Wiele rzeczy podjął dla ozdoby i pożytku państwa: jedne tylko zaczął, inne doprowadził do końca. Na pierwszym miejscu należy wymienić bazylikę Świętej Bogurodzicy w Akwizgranie [...]. Wymowę miał obfitą i bogatą, mógł najdokładniej wyrazić wszystko, co chciał. Nie poprzestając na języku ojczystym, starał się wyuczyć i obcych. Z tych łacinę znał tak dobrze, że posługiwał się nią na równi z językiem ojczystym; po grecku lepiej rozumiał, niż mówił. [...] Szlachetną wiedzę [sztuki wyzwolone] gorliwie uprawiał, uczonych miał w wysokim poszanowaniu i otaczał ich wielkimi honorami. Gramatyki uczył się u starego Piotra z Pizy, diakona, w innych naukach jego mistrzem był [Alkuin], również diakon, pochodzenia saksońskiego, z Brytanii, człowiek wszechstronnej wiedzy; u niego uczył się retoryki i dialektyki, głównie zaś astronomii, której najwięcej czasu i trudu poświęcił. Uczył się sztuki liczenia i z niezwykłą pilnością i ciekawością badał bieg gwiazd.

Tadeusz Mosiek, *Historia. Starożytność i średniowiecze*, Poznań 2001, s. 18.

Praca z tekstem

1. Opisz, jakie cechy Karola Wielkiego można wymienić na podstawie cytowanego fragmentu.
2. Podaj, w jaki sposób o Karolu Wielkim pisał autor jego biografii.
3. Wymień dziedziny, jakie zaliczano do średniowiecznych sztuk wyzwolonych. Odpowiedz, korzystając z innych źródeł wiedzy.
4. Określ, które z nich, według Einharda, zgłębiał Karol Wielki.
5. Wyjaśnij, jaką rolę w przemianach w sferze sztuki i kultury umysłowej swojej epoki przypisywał Karolowi Wielkiemu jego biograf.
6. Poszukaj informacji o Einhardzie i spróbuj ocenić, czy można go uznać za obiektywnego biografę.